

Els 90 anys de Domènec Fita

A Girona han inaugurat dues grans exposicions de les sis que es fan en honor dels 90 anys de Domènec Fita

NARCÍS COMADIRA ACTUALITZADA EL 17/11/2017 18:52

NARCÍS COMADIRA

Aquest agost passat Domènec Fita va fer noranta anys. I ara comencen les celebracions, potser perquè a l'agost tothom és fora i potser perquè la tardor, la *rentrée* dels francesos, és una bona època per fer coses, sobretot culturals. Així doncs, dimecres passat va tenir lloc a Girona la inauguració de dues exposicions interessantíssimes, de les sis que es fan en honor dels noranta anys de l'artista. A part de la inauguració d'aquestes exposicions, i potser no tan a part, l'acte de dimecres va comptar amb una conferència inaugural de l'abat de Montserrat sobre l'art litúrgic després del Concili Vaticà II. Per als que no sàpiguen qui és Domènec Fita, diré que és un dels artistes més considerables de la segona meitat del segle passat a Catalunya.

Bàsicament escultor, també ha fet pintura, vitralls i innumerables dibuixos de tota mena, realistes, per dir-ho d'alguna manera, i experimentals, per dir-ho com se sol dir. Fita, tant en l'escultura com en les altres arts, ha tocat totes les tecles dels estils i les tècniques. Noranta anys donen per molt, sobretot quan s'és un treballador incansable com és ell. El *Sant Benet* de ferro forjat que acull els visitants sota el porxo de la basílica de Montserrat és obra seva, com també ho és una escultura de l'abat Oliva, aquesta en acer inoxidable, davant per davant del Museu Episcopal de Vic. També són obra seva les dues escultures de les fornícules superiors de la façana de la catedral de Girona, un *Sant Narcís* i un *Sant Joan Evangelista*. I ja a dins de la catedral, en una capella de la girola, un *Crist jacent* d'alabastre sorprèn els visitants per la seva modernitat i alhora la seva eficàcia sagrada. Són alguns exemples per situar les persones que han estat a Montserrat, a Vic i a Girona i han vist aquestes escultures de què parlo i no saben qui les ha fetes.

El que mai ha canviat en l'obra de Fita és la pròpia idiosincràsia, la seva manera de ser. Mai no s'ha traït

Jo vaig tractar-lo molt, sobretot en la meva joventut, perquè ell, per dir-ho d'una manera ràpida, va ser un dels meus mestres. Em va ensenyar multitud de coses referents a l'art, a les tècniques i als materials i també a la manera d'enfrontar-se amb una obra. I també sobre la vida, perquè jo, quan freqüentava el seu taller de Sarrià de Dalt, era un adolescent encara, i ell, que té quinze anys més que no pas jo, era ja un adult jove, ple d'energia i de talent. Fita anava amb crosses i es desplaçava amb una certa dificultat. Havia caigut d'una bastida, mentre pintava al baptisteri de l'església de Betlem, a Barcelona, aquella església d'entranyables ressons verdaguerians.

Pintava de nit, perquè no el molestessin, i va caure. El van trobar l'endemà al matí, baldat i inconscient. Sempre m'he imaginat el *Crist jacent* de la catedral de Girona una mica com un autoretrat inconscient però emocionalment autèntic després d'aquell accident que li va canviar radicalment la vida. Segurament tenia una sòlida preparació interior per a la supervivència, congruada en la seva infantesa a l'Hospici de Girona. El cas és que no solament se'n va sortir sinó que ha fet noranta anys, cosa que, segurament, si li haguessin dit després de l'accident, s'hauria fet un tip de riure.

El seu art ha estat divers i dispers; per a mi, massa dispers. Però això no deixa de ser la meva modestíssima opinió. I ho dic jo, que sempre he estat això que en diuen un tastaolletes. En Fita sempre ha tingut pànic a anquilosar-se. Quan troba un camí fèrtil, que hauria pogut donar obres importants, de cop canvia radicalment. D'estil, de materials, de tècnica. Té por de repetir-se, que les obres li quedin llepades, amanerades. De tota manera, tot i voler escapar de la repetició, el que mai ha canviat en la seva obra és la pròpia idiosincràsia, la seva manera de ser. Mai no s'ha traït. Per a mi, una obra de Domènec Fita és inconfusible. Té sempre la grapa inconscient de la seva personalitat.

L'exposició més important que es va inaugurar dimecres conté alguna de les seves obres mestres. Sobretot la que jo considero la millor de totes (ja sé que

soc parcial, perquè d'adolescent la vaig veure modelar), el *Crist jacent* de la catedral de Girona, que, malgrat la seva fragilitat, ha baixat fins a la Casa de Cultura per formar part de l'exposició. Tot i que jo considero que les obres s'han de veure al lloc per al qual van ser creades, la peça hi és impactant. Exposada, ha guanyat espectacularitat, però ha perdut sacralitat. I aquella solitud i abandó de la seva capella.

Crec que val la pena un viatge a Girona només per veure aquestes exposicions dedicades a Domènec Fita.